

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **Y. Ch.**, zastoupeného Mgr. Šárkou Malovanou, Dr., advokátkou se sídlem Brno, Jamborova 45, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2004, č. j. OAM-1757/VL-10-08-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2005, č. j. 59 Az 105/2004-20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 4. 5. 2004, č. j. OAM-1757/VL-10-08-2004, žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění účinném do 12. 10. 2005.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce uvedl řadu ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění účinném do 31. 12. 2005 (dále jen správní řád), která žalovaný v řízení porušil a trval na tom, že splnil zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Ke skutkovým důvodům odkázal na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a další spisový materiál. Navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 11. 1. 2005. V odůvodnění se ztotožnil se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žalobcovy žádosti o udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce neopustil Ukrajinu z důvodů azylově relevantních. O udělení azylu mohl požádat již v roce 2002, tak však neučinil a v České republice pobýval nelegálně. Bylo mu uděleno správní vyhoštění, protože se však i dále zdržoval na území České republiky, byl odsouzen za maření výkonu úředního rozhodnutí. Svého neoprávněného pobytu si byl vědom, žádost o udělení azylu podal jen proto, aby se vyhnul hrozícímu vyhoštění. Žalovaný při zamítnutí žádosti o azyl nepochybil, krajský soud mu dal po přezkoumání napadeného rozhodnutí v rámci žalobních bodů svým rozsudkem za pravdu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Uvedl, že do České republiky přijel poprvé v roce 1997, pracoval ve stavebnictví, od roku 1999 měl živnostenské oprávnění na živnost volnou výkopové zemní práce. Na Ukrajinu se vracel do roku 2001 vždy po měsíci pobytu v ČR na třicet až šedesát dní. Ve vlasti ho však vyhledali neznámí lidé a požadovali po něm peníze, neboť věděli, že pracuje v zahraničí. Hotovost odmítl vydat, pročež byl surově napaden. Podal trestní oznámení na policii, k vyšetření záležitosti však nedošlo. Z obavy před dalším napadením a vydíráním tzv. ukrajinskou mafií bez možnosti ochrany ze strany státních orgánů se rozhodl odjet do České republiky natrvalo. Vyřídil si pracovní povolení na dobu jednoho roku a dále též živnostenské oprávnění. V České republice žije od 2. 2. 2002. Pracovní povolení si v únoru 2003 prodloužil, jeho platnost však skončila k 31. 12. 2003. V roce 2004 již další vízum neobdržel, v tuzemsku tak pobýval nelegálně. Dne 25. 2. 2004 mu bylo uděleno správní vyhoštění a výjezdní vízum na pět dní, toto rozhodnutí však neakceptoval. Po kontrole byl dne 10. 4. 2004 za nerespektování správního rozhodnutí odsouzen k trestu odnětí svobody na dva měsíce s podmíněným odkladem na jeden rok a byl mu uložen trest vyhoštění. Po poučení dne 17. 4. 2004 požádal o udělení azylu, a to z obavy před dalším napadením ze strany neznámých příslušníků ukrajinské mafie a současně s přáním žít trvale v České republice, kde pobýval nepřetržitě již šest let, měl zaměstnání, zajištěné bydlení a kde si též našel partnerku. O možnosti požádat v případě ukončení pobytového víza o azyl do dubna 2004 nevěděl, pokud by byl o této možnosti informován již dříve, zcela jistě by jí využil a předešel tak jak správnímu, tak soudnímu vyhoštění. Informovanost a vědomí cizinců o zákonných možnostech pobytu je velmi malá kvůli neznalosti jazyka, neznalosti zákonů a nízké úrovni poučení ze strany cizinecké policie. V současnosti žalobce pracuje na brigádě ve stavebnictví, v případě udělení azylu by měl možnost pracovat v hlavním pracovním poměru. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce též požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí městského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Jak vyplynulo ze skutkového stavu, jak jej na základě provedeného dokazování stanovil žalovaný (a stěžovatel jej v kasační stížnosti ani nečinil rozporným), pobýval stěžovatel opakovaně na území České republiky, kam naposledy vstoupil dne 2. 2. 2002, kdy se prokázal cestovním dokladem Ukrajiny a pracovním vízem na jeden rok. Po ukončení platnosti víza si svůj pobyt v ČR nijak neupravil. Za nelegální pobyt mu bylo rozhodnutím Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno ze dne 25. 2. 2004, č. j. SCPP-47/BR-OPK4-SV-2004, uděleno správní vyhoštění s dobou platnosti na dva roky, doba vycestování byla stanovena do 1. 3. 2004. Za maření výkonu tohoto rozhodnutí byl následně trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 10. 4. 2004, sp. zn. 3T 105/2004, odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody a byl mu uložen trest vyhoštění v trvání jednoho roku. Dokud mu nebylo uděleno správní a poté i soudní vyhoštění měl možnost volně se pohybovat po celém území ČR a měl tedy i dostatečnou možnost kdykoliv o azyl požádat. Jak sám uvedl při pohovoru, v podání žádosti o udělení azylu mu v té době nic nebránilo. Zároveň mu v této době byly známy skutečnosti, kterými svoji žádost později odůvodnil. Pokud však za těchto okolností požádal o udělení azylu až poté, co mu bylo uděleno správní i soudní vyhoštění, je zřejmé, že tak učinil pouze za účelem se tomuto vyhoštění vyhnout.

Na tom nic nemění ani stěžovatelovo tvrzení, že o možnosti požádat o udělení azylu nevěděl. Je vysoce pravděpodobné, že kdyby přicestoval do České republiky z azylově relevantních důvodů, jistě by se již ve své vlasti nebo neprodleně po vstupu na území České republiky zajímal o podmínky, za nichž lze azyl žadateli udělit. Jestliže však v tomto směru nevyvinul žádné úsilí, tedy nevyhledal potřebné informace a ani se o poskytnutí takových informací neobrátil na příslušné státní orgány či nestátní organizace, pak nemůže klást svůj vlastní nezájem a nevědomost k tíži žalovaného.

Nejvyšší správní soud se tak v dané věci ztotožnil s důvody, pro které žalovaný posoudil žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Smyslem azylového řízení je poskytnutí mezinárodní ochrany pronásledovaným osobám. Je tedy třeba dodat, že v průběhu správního řízení stěžovatel ani netvrdil žádné důvody pro udělení azylu či pro vztažení překážek vycestování. Azylově relevantním důvodem není tvrzené pronásledování ze strany soukromých osob (tzv. ukrajinská mafie), ani skutečnost, že si stěžovatel našel práci i partnerku, s níž bydlí. Obecný pobyt cizinců v České republice je předmětem jiné právní úpravy než zákona o azylu, a to zejména zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch;

žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2006

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu